

การเปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ

Comparison of Knowledge and State of Assessment for Learning of English Teachers

ลลิตญา แผนกระโทก¹ กมลวรรณ ตังธนากานนท์²Laliya Phankratok¹ Kamonwan Tangdhanakanond²¹นิสิตปริญญาโท สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Master degree of Education Measurement and Evaluation, Department of Education Research and

Psychology, Faculty of Education, Chulalongkorn University Corresponding author,

E-mail: laliya_phan@hotmail.com

²รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Associate Professor, Ph.D., Department of Education Research and Psychology, Faculty of Education,

Chulalongkorn University, E-mail: tkamonwan@hotmail.com

Received: August 18, 2021; Revised: February 16, 2023; Accepted: June 21, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษและ 2) เปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ตัวอย่างวิจัยเป็นครูผู้สอนในวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 288 คน จาก 72 โรงเรียน เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบวัดความรู้และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์ด้วยสถิติที่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูภาษาอังกฤษมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในระดับปานกลาง และครูมีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในระดับน้อย 2) ครูมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อเรียนรู้แตกต่างกันตามระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ครูมีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การประเมินเพื่อการเรียนรู้, ภาษาอังกฤษ

Abstract

This research aimed to 1) analyze knowledge and state of assessment for learning of English teachers, and 2) compare knowledge and state of assessment for learning of English teachers among school sizes, educational levels, academic titles, and training workshops. Samples were 288 English

teachers of secondary schools from 72 schools under the Office of the Basic Education Commission. The instruments were a knowledge test and a practical checklist of assessment for learning. Data analysis was conducted by using the descriptive statistics, one-way ANOVA, and independent sample t-test. Results showed that 1) English teachers had a moderate level of knowledge of assessment for learning and had a poor level of state of assessment for learning. 2) English teachers' knowledge of assessment for learning were significantly differed by educational levels, academic titles, and training workshops, whereas state of assessment for learning were not differed, at a statistical significance level of .05.

Keyword: Assessment for Learning, English

บทนำ

การศึกษาได้รับการคาดหวังให้ทำหน้าที่มากมายในสังคม นับตั้งแต่การช่วยให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้และคิดเป็น เรียนรู้จริยธรรมและความเป็นพลเมือง ตลอดจนพัฒนาทักษะทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความเท่าเทียมในสังคมได้ในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประชาชนต้องการทักษะการคิดและการดำรงชีวิตที่แตกต่างจากอดีตที่ผ่านมา จึงได้มีความพยายามแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาไทย ในที่สุดได้มีการปฏิรูปการศึกษาในปีพ.ศ. 2552 แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้คุณภาพการศึกษาของประเทศดีขึ้นได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากระบบการวัดและประเมินผลการเรียนในปัจจุบัน ซึ่งเน้นการทดสอบเป็นหลักไม่สามารถนำพานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ ข้อสอบส่วนใหญ่วัดความจำในเนื้อหาที่ไม่สัมพันธ์กับธรรมชาติของวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ไม่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการวิพากษ์ อีกทั้งไม่ช่วยเสริมสร้างทักษะอื่นที่จำเป็น เช่น ความคิดสร้างสรรค์และการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้หลักสูตรและตำราเรียนของไทยยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการสอบยังคงเน้นการจดจำเนื้อหามากกว่าการเรียนรู้เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2557)

ปัจจุบันแนวคิดของการประเมินในบริบททางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ที่เน้นประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Assessment of learning: AOL) ผ่านไปสู่การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for learning: AFL) ที่ครูนำผลการประเมินไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเองจากนั้นจึงนำไปสู่แนวทางการใช้การประเมินเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ (Assessment as learning: AAL) ที่ผู้เรียนได้ใช้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้เพื่อทราบถึงจุดแข็งจุดอ่อนของตนเอง นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาความสามารถของตนเองให้บรรลุตามเป้าหมาย (พรพนทิพา ศรีโชติ, 2556)

การใช้การประเมินเพื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ครูนำผลการประเมินไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเอง (Assessment for learning: AFL) หมายถึง การใช้การประเมินเป็นเครื่องมือในรวบรวมหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ตามสภาพจริงของกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านการเรียนเพื่อรู้ (learning to know) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง (learning to do) การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน (learning to live) และการเรียนรู้เพื่อชีวิต (learning to be) รวมถึงเพื่อระบุและวินิจฉัยปัญหาการเรียนรู้ และให้ข้อคิดชมที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อให้เข้าใจการเรียนรู้ของผู้เรียนในแง่มุมต่าง ๆ อย่างรอบด้าน อันจะนำไปสู่การปรับการเรียนและเปลี่ยนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2555; ราชบัณฑิตยสถาน, 2558; Assessment Reform Group, 2001 cited in Issacs et al., 2013)

อย่างไรก็ดีด้วยบทบาทของเทคโนโลยีที่ทันสมัยโดยมีการสื่อสารเป็นตัวขับเคลื่อนในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนต้องมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร มีความรู้ ความเข้าใจในบุคคลต่างวัฒนธรรมกัน และสามารถปฏิบัติหรือร่วมงานกับผู้อื่นได้ บทบาทของภาษาจึงมีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทักษะความเป็นนานาชาติ ในฐานะเป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ทักษะภาษาแม่และภาษาโลกถือเป็นส่วนหนึ่งของสาระวิชาหลักที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้เพื่อที่จะดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้เช่นกัน (วิจารณ์ พานิช, 2555) ซึ่งทักษะด้านภาษาแม่ในที่นี้คือ ทักษะภาษาไทย และทักษะภาษาโลกในที่นี้คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญกับการที่ไทยเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน (ASEAN Economics Community - AEC) ซึ่งประเทศสมาชิกต้องใช้ทักษะความเป็นนานาชาติประสานความร่วมมือกันในทุก ๆ ด้าน และใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารกันทุกมุมโลกด้วย ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากลจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับผู้เรียนทุกคนในยุคนี้ แต่ทว่าปัญหาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยในปัจจุบัน พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับค่อนข้างต่ำ ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test หรือ O-NET) ตั้งแต่ปี 2554-2558 คะแนนการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ได้ผลคะแนนต่ำมาโดยตลอด และหากพิจารณาไปถึงผลคะแนนของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉลี่ยเป็นรายอำเภอ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ในระดับอำเภอมีผลคะแนนเฉลี่ยการสอบวิชาภาษาอังกฤษไม่ถึงร้อยละ 25 ยกเว้นโรงเรียนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล

การประเมินที่หลากหลายเพื่อให้เข้าใจการเรียนรู้ของผู้เรียนในแง่มุมต่าง ๆ อย่างรอบด้าน จะนำไปสู่การปรับการเรียนและเปลี่ยนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการนำแนวทางการประเมินเพื่อการเรียนรู้มาใช้ประกอบการดำเนินการตามหลักการ 4 ประการ ได้แก่ 1) แจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนและให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายในการเรียนของตนเอง 2) มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินระหว่างเรียน 3) มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงพัฒนาตลอดทางของการเรียนรู้ 4) มีการสะท้อนคิดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้เข้าใจ แก้ไข ปรับปรุงการทำงานของตนเองและพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในขั้นต่อไป (Angelo, & Cross, 1993; Assessment Reform Group, 2002; Black, & Wiliam, 2003; Koehn, 2008; Chappuis, 2009; Brookhart, 2015; Assessment Resource Centre, 2016; Assessment Report Group, 2016)

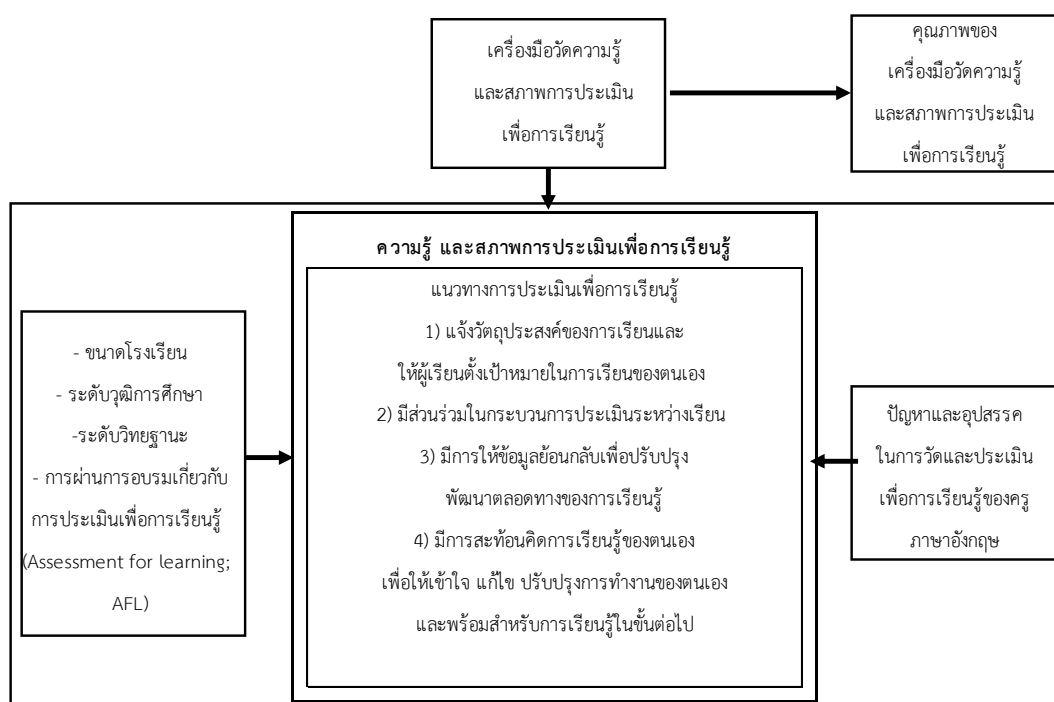
จากที่กล่าวมา เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของระบบการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาที่ทันสมัยและตอบโจทย์ของการวัดและประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยจึงสนใจวิเคราะห์และเปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ได้แนวคิดและแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะตามหลักสูตรการศึกษาในวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะมีทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้วางแผนและพัฒนาารูปแบบการวัดและประเมินผลของครูผู้สอนให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ จากการศึกษารายงาน ณาชัย เมฆวิไลพันธุ์ และ ปราโมทย์ บุญญศิริ (2016) ศึกษาการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางปลาม้า “สูงสูดมรดงวิทย์” และ ณัฏชา มหปัญญานนท์ (2561) ศึกษาวิธีการเสริมสร้างทักษะการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครูในประเทศไทยและประเทศนิวซีแลนด์ ผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษาเครื่องมือที่จะมาช่วยวิเคราะห์และเปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ โดยการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ หลังจากนั้นจึงนำเครื่องมือไปวิเคราะห์และเปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษในภาพรวม และจำแนกตามหลักการประเมินเพื่อการเรียนรู้ 4 หลักการ ได้แก่ (1) แจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนและให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายในการเรียน (2) มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินระหว่างเรียน (3) มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงพัฒนาตลอดทางของการเรียนรู้ (4) มีการสะท้อนคิดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้เข้าใจ แก่ไข ปรับปรุงการทำงานของตนเองและพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในขั้นต่อไป (Angelo, & Cross, 1993; Assessment Reform Group, 2002; Black, & Wiliam, 2003; Koehn, 2008; Chappuis, 2009; Brookhart, 2015; Assessment Resource Centre, 2016; Assessment Report Group, 2016) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ นอกจากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ในการวัดและประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษตามแนวทางการประเมินเพื่อการเรียนรู้ทั้ง 4 หลักการอีกด้วย รายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่างวิจัย

ประชากร คือ ครูผู้สอนในวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จาก 178 เขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 2,579 โรงเรียน

ตัวอย่างวิจัยที่ใช้ในครั้งนี้ได้มาจากประชากรที่มีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างวิจัยโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป G*Power 3.1.5 สำหรับการกำหนดตัวอย่างวิจัย ซึ่งเป็นโปรแกรมที่คำนวณตามสูตรการประมาณค่าขนาดตัวอย่างของ Cohen (1988) โดยกำหนดค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนในการทดสอบประเภทที่ 1 เท่ากับ .05 อำนาจการทดสอบเท่ากับ .95 และกำหนดให้มีขนาดอิทธิพลอยู่ระดับปานกลาง ดังนั้นได้กลุ่มตัวอย่างจากโปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าวเป็นจำนวน 176 คน เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วผู้วิจัยมักได้รับการตอบกลับเพียงประมาณร้อยละ 60 (Kerlinger, 1986) ผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเพิ่มเติมเป็น 288 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. สุ่มจังหวัด โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ครอบคลุม 4 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 3 จังหวัด รวมเป็น 12 จังหวัด ได้ดังนี้ ภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่ นครสวรรค์ และพิษณุโลก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ สุรินทร์ ขอนแก่น และนครราชสีมา ภาคกลาง ได้แก่ ลพบุรี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี ภาคใต้ ได้แก่ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และสงขลา

2. สุ่มโรงเรียนในแต่ละจังหวัด โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นระดับชั้น (strata) ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ เป็นหน่วยในการสุ่ม โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) สุ่มจังหวัดละ 6 โรงเรียนแต่ละขนาด รวม 72 โรงเรียน

3. สุ่มครูในแต่ละโรงเรียนของแต่ละจังหวัด โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ครูโรงเรียนละ 4 คนแบ่งตามระดับวิทยฐานะ คือ ครูผู้ช่วย ครูคศ.1 ครูคศ. 2 และ ครูคศ. 3 ระดับวิทยฐานะละ 1 คน

ดังนั้นตัวอย่างวิจัย คือ ครูผู้สอนในวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 288 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบวัดความรู้ซึ่งเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ 2) แบบตรวจสอบรายการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูภาษาอังกฤษ (Key Evaluation Checklist; KEC) แบ่งตามจุดตรวจสอบหลัก จำนวน 4 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการประเมินเพื่อการเรียนรู้ มีหลักการดังนี้ 1) แจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนและให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายในการเรียนของตนเอง 2) มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินระหว่างเรียน 3) มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงพัฒนาตลอดทางของการเรียนรู้และ 4) มีการสะท้อนคิดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้เข้าใจ แก้ไข ปรับปรุงการทำงานของตนเองและพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในขั้นต่อไป (Angelo, & Cross, 1993; Assessment Reform Group, 2002; Black, & Wiliam, 2003; Koehn, 2008; Chappuis, 2009; Brookhart, 2015; Assessment Resource Centre, 2016; Assessment Report Group, 2016) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยแบ่งเป็นแบบวัดความรู้ที่มีเนื้อหาจำแนกตามจุดตรวจสอบหลัก 4 ด้าน จุดตรวจสอบที่ 1 มี 2 ข้อ จุดตรวจสอบที่ 2 มี 2 ข้อ จุดตรวจสอบที่ 3 มี 4 ข้อ และจุดตรวจสอบที่ 4 มี 2 ข้อ รวมทั้งหมด 10 ข้อ และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติมีเนื้อหาจำแนกตามจุดตรวจสอบหลัก 4 ด้าน จุดตรวจสอบที่ 1 มี 3 ข้อ จุดตรวจสอบที่ 2 มี 2 ข้อ จุดตรวจสอบที่ 3 มี 2 ข้อ และจุดตรวจสอบที่ 2 มี 2 ข้อ และยังแบ่งเป็นจุดตรวจสอบย่อยรวมทั้งหมด 47 ข้อ แล้วนำมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในด้านความ

ตรงเชิงเนื้อหา (content validity) พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item Objective Congruence; IOC) แบบวัดความรู้ มีค่าระหว่าง 0.66 - 1.00 และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติ มีค่าอยู่ที่ 1.00

นำแบบวัดและแบบตรวจสอบรายการไปทดลองใช้ (try out) กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ซึ่งพบว่าแบบวัดความรู้ จำนวน 10 ข้อ มีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency) เท่ากับ 0.71 ค่าความยาก (P) เท่ากับ 0.48 และ ค่าอำนาจจำแนก (R) เท่ากับ 0.41 สำหรับแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ จำนวน 47 ข้อ ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency) เท่ากับ 0.91 และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นตัวอย่างวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ทาง คือ จดหมายและจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ได้แก่ ติดต่องานหลักสูตรและการจัดการเรียนสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ติดต่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างวิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ส่งเอกสารในการวิจัยทางจดหมายไปยังโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างวิจัย โดยแนบซองเปล่าที่เจ้าหน้าที่ส่งถึงผู้วิจัย พร้อมติดดวงตราไปรษณียากรเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ตัวอย่างวิจัยในการส่งเอกสารกลับคืน อีกทั้งยังส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ไปยังโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างวิจัยเพิ่มเติมในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผ่าน Google Forms หลังจากนั้นผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลวิจัยไว้เป็นความลับตลอดระยะเวลาการดำเนินการวิจัย จนกว่าจะสิ้นสุดการวิจัยแล้วเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปีจากนั้นเข้าสู่ขั้นตอนการทำลายข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยกำหนดการแปลความหมายดังนี้

ร้อยละ 80.00 - 100.00 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับดีมาก

ร้อยละ 60.00 - 79.99 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับดี

ร้อยละ 40.00 - 59.99 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง

ร้อยละ 20.00 - 39.99 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับน้อย

ร้อยละ 0.00 - 19.99 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับน้อยมาก

2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดกลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ และระดับวิทยฐานะ ได้แก่ ครูผู้ช่วย ครูศศ.1 ครูศศ.2 และครูศศ.3

3. การวิเคราะห์ด้วยสถิติแบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample t-test) เพื่อเปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามวุฒิการศึกษา ได้แก่ วุฒิมัธยมศึกษา ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ได้แก่ การไม่เคยหรือการเคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างวิจัย ความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ และการเปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้

1. ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีตัวอย่างวิจัยคือ ครูผู้สอนในวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 288 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลในภาพรวมเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าตัวอย่างวิจัยเป็นครูจากโรงเรียนขนาดกลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ ในจำนวนที่เท่ากันอย่างละ 96 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เมื่อจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า ส่วนใหญ่ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมา คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 เมื่อจำแนกตามระดับวิทยฐานะ พบว่าเป็นครูที่มีระดับวิทยฐานะเป็น ครูผู้ช่วย ครูศศ.1 ครูศศ. 2 และครูศศ. 3 จำนวนที่เท่ากันอย่างละ 72 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 เมื่อจำแนกตามการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ พบว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ มีจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 53.47 และเป็นครูที่ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ มีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 46.53 แสดงดังตารางที่ 1 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐาน	กลาง (n= 96)		ใหญ่ (n= 96)		ใหญ่พิเศษ (n= 96)		รวม (n= 288)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา								
ปริญญาตรี / หรือ เทียบเท่า	55	57.29	60	62.50	45	46.88	160	55.56
สูงกว่าปริญญาตรี	41	42.71	36	37.50	51	53.13	128	44.44
ระดับวิทยฐานะ								
ครูผู้ช่วย	24	25.00	24	25.00	24	25.00	72	25.00
ครูศศ. 1	24	25.00	24	25.00	24	25.00	72	25.00
ครูศศ. 2	24	25.00	24	25.00	24	25.00	72	25.00
ครูศศ. 3	24	25.00	24	25.00	24	25.00	72	25.00
การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้								
ไม่เคย	45	46.88	49	51.04	40	41.67	134	46.53
เคย	51	53.14	47	48.96	56	58.33	154	53.47

2. ความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ

โดยภาพรวมครูภาษาอังกฤษมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ($M = 48.37, SD = 24.66$) เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 51.15, SD = 26.11$) รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ($M = 48.75, SD = 24.55$) และโรงเรียนขนาดใหญ่ ($M = 45.21, SD = 23.12$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามระดับวุฒิการศึกษาพบว่า ครูวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 53.59, SD = 26.88$) รองลงมาคือครูวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ($M = 44.19, SD = 21.93$) เมื่อพิจารณาตามวิทยฐานะพบว่า ครูคศ. 3 มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 56.11, SD = 29.43$) รองลงมาคือ ครูคศ. 1 ($M = 49.44, SD = 25.83$) รองลงมาคือครูคศ. 2 ($M = 47.50, SD = 22.00$) และครูผู้ช่วย ($M = 40.42, SD = 27.72$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้พบว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 55.78, SD = 25.33$) รองลงมาคือครูที่ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ($M = 39.85, SD = 20.92$)

2.2 คะแนนสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ

ครูภาษาอังกฤษมีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในระดับน้อย ($M = 35.50, SD = 17.77$) เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 35.90, SD = 18.23$) รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่ ($M = 35.70, SD = 17.78$) และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ($M = 34.88, SD = 17.48$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามระดับวุฒิการศึกษาพบว่า วุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 35.56, SD = 17.79$) รองลงมาคือสูงกว่าปริญญาตรี ($M = 35.42, SD = 17.82$) เมื่อพิจารณาตามวิทยฐานะพบว่า ครู ค.ศ.2 มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 36.47, SD = 20.95$) รองลงมาคือครูคศ.1 ($M = 36.20, SD = 16.32$) รองลงมาคือครูผู้ช่วย ($M = 34.75, SD = 17.15$) และครูคศ.3 ($M = 34.57, SD = 16.57$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้พบว่า ครูที่ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 35.52, SD = 18.01$) รองลงมาคือครูที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ($M = 35.48, SD = 17.62$)

3. การเปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้

3.1 การเปรียบเทียบความรู้ของครูภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้จำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้

ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่า ครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนขนาดกลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 1.413, p = 0.245$)

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติทีแบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) พบว่า ครูที่มีระดับวุฒิการศึกษาสูงกว่า

ปริญญาตรีมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้สูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 3.198, p = 0.002$)

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ จำแนกตามระดับวิทยฐานะ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่า ครูที่มีระดับวิทยฐานะเป็นครูผู้ช่วย ครูคศ.1 ครูคศ.2 และครูคศ.3 มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 5.151, p = 0.002$) ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าความแปรปรวนของครูแต่ละวิทยฐานะโดยใช้ Levene Statistic พบว่า ความแปรปรวนของครูในแต่ละวิทยฐานะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 5.637, p = 0.001$) ผู้วิจัยจึงใช้ Games Howell วิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ครูคศ.3 มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้สูงกว่าครูผู้ช่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ จำแนกตามการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติทีแบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) พบว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้มีความรู้สูงกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 5.843, p = 0.000$)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ จำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้

ข้อมูลทั่วไป		N	M	SD	Test	p	ผลการเปรียบเทียบรายคู่
ขนาดโรงเรียน	กลาง	96	51.15	26.11	$F = 1.413$ $(SS_{Between} = 1713.194,$ $SS_{Within} = 172819.792,$ $SS_{Total} = 174532.986,$ $df_{Between} = 2,$ $df_{Within} = 285,$ $df_{Total} = 287,$ $MS_{Between} = 856.597,$ $MS_{Within} = 606.385)$	.245	
	ใหญ่	96	45.21	23.12			
	ใหญ่พิเศษ	96	48.75	24.55			
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี / หรือ เทียบเท่า	160	44.19	21.93	$t = 3.198^*$ $(df = 243.227)$	.002	สูงกว่าปริญญาตรี > ปริญญาตรี / หรือ เทียบเท่า
	สูงกว่าปริญญาตรี	128	53.59	26.88			
ระดับวิทยฐานะ	ครูผู้ช่วย	72	40.42	17.72	$F = 5.151^*$ $(SS_{Between} = 9006.597,$ $SS_{Within} = 165526.389,$ $SS_{Total} = 174532.986,$ $df_{Between} = 3,$ $df_{Within} = 284,$	.002	คศ.3 > ครูผู้ช่วย*
	ครูคศ. 1	72	49.44	25.83			
	ครูคศ. 2	72	47.50	22.00			

ข้อมูลทั่วไป		N	M	SD	Test	p	ผลการเปรียบเทียบรายคู่
	ครูคศ. 3	72	56.11	29.43	$df_Total = 287,$ $MS_Between = 3002.199,$ $MS_Within = 582.893)$		
การอบรม	ไม่เคย	134	39.85	20.92	$t = 5.843^*$ ($df = 285.248$)	.000	เคย > ไม่เคย
	เคย	154	55.78	25.33			

หมายเหตุ * $< .05$ Levene 's test, วิทยฐานะ ($F = 5.637$, $p\text{-value} = 0.001$) ใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Games Howell

3.2 การเปรียบเทียบสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้

ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้แสดงดังตารางที่ 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one -way ANOVA) พบว่า ครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนขนาดกลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ มีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 0.088$, $p = 0.916$)

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติทีแบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) พบว่า ครูที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และครูที่มีระดับวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 0.064$, $p = 0.949$)

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามระดับวิทยฐานะ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one -way ANOVA) พบว่า ครูที่มีระดับวิทยฐานะเป็นครูผู้ช่วย ครูคศ.1 ครูคศ.2 และครูคศ.3 มีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 0.214$, $p = 0.887$)

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษจำแนกตามการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติทีแบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) พบว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมและครูที่ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้มีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 0.019$, $p = 0.985$)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ จำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้

ข้อมูลทั่วไป		N	M	SD	Test	p
ขนาดโรงเรียน	กลาง	96	35.90	18.23	$F = 0.088$ $(SS_Between = 56.025, SS_Within = 90610.542, SS_Total = 90666.567, df_Between = 2, df_Within = 285, df_Total = 287, MS_Between = 28.012, MS_Within = 317.932)$	.916
	ใหญ่	96	35.70	17.78		
	ใหญ่พิเศษ	96	34.88	17.48		
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี / หรือ เทียบเท่า	160	35.56	17.79	$t = 0.064$ $(df = 286)$	.949
	สูงกว่าปริญญาตรี	128	35.42	17.82		
ระดับวิทยฐานะ	ครูผู้ช่วย	72	34.75	17.15	$F = 0.214$ $(SS_Between = 204.318, SS_Within = 90462.248, SS_Total = 90666.566, df_Between = 3, df_Within = 284, df_Total = 287, MS_Between = 68.106, MS_Within = 318.529)$	.887
	ครูคศ. 1	72	36.20	16.32		
	ครูคศ. 2	72	36.47	20.95		
	ครูคศ. 3	72	34.57	16.57		
การอบรม	ไม่เคย	134	35.52	18.01	$t = 0.019$ $(df = 286)$	.985
	เคย	154	35.48	17.62		

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ความรู้และสภาพเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ พบว่า ครูภาษาอังกฤษมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในระดับปานกลาง และครูมีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ค่อนข้างต่ำ และยังไปกว่านั้นครูที่มีระดับวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ครูที่มีระดับวิทยฐานะที่เป็นครูคศ.3 และครูที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้เป็นบุคคลที่มีระดับความรู้ตั้งแต่ปานกลางไปจนถึงระดับสูงเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ แต่กลับมีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ค่อนข้างต่ำ และไม่แตกต่างกันจากครูที่มีระดับวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ครูที่มีระดับวิทยฐานะเป็นครูผู้ช่วย ครู คศ.1 และครูคศ.2 และครูที่ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูยังเน้นการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ (Assessment of learning) เป็นหลักดังที่ Tomlinson (2014) กล่าวว่า ครูมักให้ความสำคัญกับการเก็บผลคะแนนผู้เรียนมากกว่าการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ และจะพยายามให้ผู้เรียนตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่าการตอบตามความคิดเห็น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการประเมินเพื่อการเรียนรู้ยังไม่ได้ถูกนำไปปรับใช้ในวิชาภาษาอังกฤษอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถปรับปรุง พัฒนา และแก้ปัญหการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้หรือมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในวิชาภาษาอังกฤษได้ (Black & Wiliam, 1998)

2. การเปรียบเทียบความรู้และสภาพการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ครูมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน แต่กลับพบว่า ครูมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีคะแนนความรู้สูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ครูที่มีระดับวิทยฐานะเป็นครูคศ.3 มีคะแนนความรู้สูงกว่าครูผู้ช่วย และครูที่เคยผ่านการอบรมมีคะแนนความรู้สูงกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ พบว่า ครูมีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทำให้สรุปได้ว่าครูที่มีระดับวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ครูที่มีระดับวิทยฐานะที่เป็นครูคศ. 3 และครูที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้เป็นบุคคลที่มีระดับความรู้ตั้งแต่ระดับปานกลางไปจนถึงระดับดีเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ แต่กลับมาการนำความรู้ที่มีไปปรับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนไม่แตกต่างกันกับครูที่มีคะแนนความรู้อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ฤตินันท์ สมุทร์ทัย (2019) ที่กล่าวถึงการประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) เป็นการประเมินที่มุ่งผลลัพธ์ หรือ Outcome-based education โดยนำกระบวนการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward design) มาเป็นหลักการในการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นการออกแบบการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปลายทาง คือ ผลลัพธ์ที่ต้องการ ตลอดจนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตามสภาพจริง จึงควรปรับเปลี่ยนวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สัมพันธ์กับการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพจริง เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง (Authentic learning) เนื่องจากการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีเทคนิค การประเมินที่หลากหลาย และควรประเมินควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน ทำให้ได้ผู้สอนที่มีคุณภาพส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สูงขึ้นด้วย จึงได้มีการสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากครูภาษาอังกฤษที่เป็นตัวอย่างวิจัยในครั้งนี้ พบว่า บริบทในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนยังไม่สามารถส่งเสริมให้ครูภาษาอังกฤษสามารถนำการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไปปรับใช้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ทั้งที่เนื้อหาในวิชาภาษาอังกฤษจำเป็นต้องใช้การประเมินที่หลากหลายในการประเมินการเรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และหลักการไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ รวมถึง

ความสามารถในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนต่อห้องเรียนมีจำนวนมาก ระยะเวลาในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ และครูมีภาระงานนอกห้องเรียนค่อนข้างเยอะ จึงทำให้การประเมินส่วนใหญ่ในวิชาภาษาอังกฤษจะเป็นข้อสอบและการสังเกตเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2557) ที่ชี้ให้เห็นว่าระบบการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในปัจจุบัน ซึ่งเน้นการทดสอบเป็นหลัก ไม่สามารถนำพาให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ เนื่องจากข้อสอบส่วนใหญ่วัดความจำในเนื้อหาที่ไม่สัมพันธ์กับธรรมชาติของวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ไม่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการวิพากษ์ อีกทั้งไม่ช่วยเสริมสร้างทักษะอื่นที่จำเป็นอีกด้วย จึงได้มีการเสนอให้มีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การใช้ระบบแฟ้มงาน โครงงาน การสอบวัดความรู้และการแก้ไขปัญหาในชีวิตจริง ในทางที่ช่วยพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน การประเมินผลการเรียนรู้ในระดับโรงเรียนควรเป็นการประเมินผลเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และวิเคราะห์ผู้เรียน (Assessment for Learning) ซึ่งเป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตลอดเส้นทางการเรียนรู้ และหากเป็นไปได้ควรใช้เทคโนโลยีเป็นตัวช่วยให้การประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ใช้ระบบ computer adaptive test หรือระบบการประมวลผลเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการส่งผลสะท้อนกลับไปยังนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากข้อมูลที่ได้รับจากผลวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูที่ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในระดับน้อย ครูมีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในระดับน้อย และมีสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันตามขนาดโรงเรียน ระดับวุฒิการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาควรนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน พัฒนา ติดตาม และส่งเสริมรูปแบบการวัดและประเมินเพื่อการเรียนรู้ให้มีความถูกต้อง เหมาะสม หลากหลายตามบริบทของครูผู้สอนในวิชาภาษาอังกฤษ เช่น มีการจัดอบรมความรู้และเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภายใต้เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ หรือการประเมินตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้การประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษตลอดจนปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษต่อไป
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาเครื่องมือวัดการประเมินเพื่อการเรียนรู้ โดยใช้ตัวอย่างของสถานการณ์ในโรงเรียนที่ผู้วิจัยพบบ่อยหรือสำคัญบางสถานการณ์เท่านั้นมาพัฒนา แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์ที่พบได้ในโรงเรียน ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ตัวอย่างของสถานการณ์ที่ครอบคลุมมากขึ้น
3. การวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนาเครื่องมือและวิเคราะห์การประเมินเพื่อการเรียนรู้ในวิชาอื่นเพื่อนำสารสนเทศจากการศึกษาวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- พรรณทิพา ศรีโชติ. (2556). *ขับเคลื่อนประเทศไทย ก้าวสู่มิติใหม่การประเมินผลทางการศึกษา (Assessment)*.
<https://www.facebook.com/notes/puntipa-srichot>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์*. อรุณการพิมพ์.
- _____. (2558). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย*. อรุณการพิมพ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์*. มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2557). *การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความ
 รับผิดชอบ*. รายงานที่ตีอาร์ไอ, 103(1), 3-20.
- Angelo, T. & Cross, K. (1993). *Classroom assessment techniques*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Assessment Reform Group. (2002). *Assessment for learning*. <http://www.qca.org.uk/qca4336.aspx>
- Assessment Report Group. (2016). *10 Principles of the assessment for learning*.
http://www.ehow.com/list_10-principles-assessment-learning.html
- Assessment Resource Centre. (2016). *Principles of Assessment for Learning*.
<http://arc.bostes.nsw.edu.au/go/k-6/principles-of-assessment-for-learning/>
- Black, P., Harrison, C., Lee, C., Marshall, B., & Wiliam, D. (2003). *Assessment for learning: Putting it into
 practice*. Open University Press.
- Black, P. J., & Wiliam, D. (1998). *Assessment and classroom learning*. *Assessment in Education: Principles Policy and Practice*, 5(1), 7-73.
- Brookhart, S. M. (2015). *Performance assessment: Showing what students know and can do*. Learning
 Sciences International.
- Chappuis, J. (2009). *Seven strategies of assessment for learning*. Pearson Education.
- Issacs, T., Zara, C. and Herbert, G. with Coombs, S. and Smith, C. (2013). *Key concept in educational
 assessment*. SAGE.
- Koehn, E., & Koehn, J. (2008). *Peer assessment of team work And collaborative learning in construction/civil
 engineering paper*. Annual Conference & Exposition, Pittsburgh, Pennsylvania. 10(1), 13.969.1 -
 13.969.10.
- Samuttai, Ruetinan (2019). *Authentic Assessment of Learning Outcomes Based on Thai Qualification
 Framework for Higher Education (TQF) For the Bachelor's Degree in Education Program*.
<https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol47/iss4/22>
- Tomlinson, C. A. (2014). *The bridge between today's lesson and tomorrow's*. *Educational Leadership*,
 71(6), 10-14.